

Comisia Permanentă a UNBR: „Decizia instanței în dosarul *Ferma Băneasa* nu vizează cazul unui anume avocat, ci afectează profesia de avocat, apărarea cetățeanului, justiția și statul de drept”

Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) s-a întrunit vineri, 9 aprilie 2021, alături de decanii barourilor pentru a analiza impactul hotărârii judecătorești în dosarul „*Ferma Băneasa*” asupra independenței avocaților, asupra libertății de exercitare a profesiei și implicit asupra dreptului la apărare al cetățeanului.

Membrii Comisiei au apreciat că modul de abordare prin calificarea ca infracțiuni a demersurilor făcute de avocați în consilierea și reprezentarea clienților lor constituie un precedent periculos atât pentru profesie în general, cât și pentru viitorul statului de drept în România.

Dreptul la apărare, care aparține cetățenilor, este profund afectat, atâta vreme cât avocații sunt pasibili de a fi acuzați și condamnați pentru că reprezintă clienți cu șanse neclare de câștig în ceea ce privește drepturile pretinse, precum cvasitotalitatea drepturilor supuse unei dispute.

Din motivarea dosarului „*Ferma Băneasa*”, apar evidențiate mai multe aspecte care reprezintă încălcări ale principiilor statului de drept, precum **identificarea avocaților cu clienții lor care sunt acuzați de pretinse infracțiuni și acuzarea avocaților pentru delikte de opinie**, atunci când demersurile și opiniile lor nu corespund opiniilor acuzării. În speța „*Ferma Băneasa*”, potrivit judecătorilor din apel, avocații ar fi știut sau ar fi trebuit să știe că demersurile clienților se bazează pe hotărâri judecătorești (definitive și irevocabile) greșite de retrocedare în baza Legii nr. 10/2001 (în cazul acuzației de complicitate de abuz în serviciu) sau că organizarea unor întâlniri sau participarea la întâlniri cu clienții și alte persoane ar fi probe în sine în cazul acuzației de constituire de grup infracțional organizat.

Un alt aspect care a determinat reacții puternice nu numai din partea avocaților, ci a profesioniștilor dreptului în general, inclusiv magistrați, **este audierea ca martori a avocaților în dosarele îndreptate împotriva clienților lor**. În acest dosar au fost audiați zeci de avocați în calitate de martori, cărora li s-a cerut să explice raționamentele juridice, de ce și cum își reprezintă clienții. Inclusiv judecătorii au fost chemați ca martori împotriva propriilor hotărâri, astfel încât s-a renegat autoritatea de lucru judecat.

Prin urmare, decizia instanței în dosarul „Ferma Băneasa” nu vizează cazul unui anume avocat, ci afectează profesia de avocat, apărarea cetățeanului, justiția și statul de drept. Aceste probleme pot deveni sistemice și se pot răsfrânge asupra tuturor cetățenilor, care pot fi lipsiți de apărare în cazul revendicării unui drept (care dacă ar fi cert nu ar ajunge într-o dispută) sau a unei acuzații!

UNBR va continua demersurile făcute pe lângă forurile europene și organizațiile internaționale ale avocaților, care monitorizează deja acest caz și și-au afirmat susținerea. Amintim că la 23.10.2020, Comitetul Permanent al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei a adoptat Rezoluția 2348 (2020) și Recomandarea 2188 (2020), solicitând Comitetului de Miniștri adoptarea unui instrument juridic obligatoriu în vederea protejării drepturilor avocaților, ca urmare a Raportului întocmit în acest scop.

Conform Rezoluției 2348 (2020) privind principiile și garanțiile aplicabile avocaților – Adunarea îndeamnă toate statele membre ale Consiliului Europei să asigure protecția eficientă a profesiei de avocat, în special prin interzicerea interferenței statului în profesia de avocat și **definirea clară a activităților precise care constituie o interferență interzisă, precum și prin stabilirea unui cadru legislativ național care garantează eficiența, independența și securitatea activității avocaților**. Prin Recomandarea 2188 (2020) privind principiile și garanțiile aplicabile avocaților, Adunarea reamintește Comitetului Miniștrilor **necesitatea de a asigura, prin mijloace legislative, dreptul la un proces echitabil, prin crearea condițiilor de egalitate între acuzare și apărare în procedurile contradictorii, precum și prin garantarea siguranței avocaților și a altor participanți la procedurile legale** (inclusiv judecători, anchetatori și procurori) în cursul activităților lor profesionale.

Sub acest aspect, UNBR va analiza, pe baza consultării corpului profesional care sunt modificări legislative necesare a fi propuse pentru întărirea garanțiilor exercitării libere a profesiei de avocat, în conformitate cu recomandările europene.

UNBR a recomandat barourilor utilizarea mijloacelor de aducere la cunoștință publică a vulnerabilităților cu care se confruntă dreptul la apărare, inclusiv prin manifestări care să atragă atenția asupra abuzurilor asupra profesiei de avocat.

UNBR consideră în continuare că viziunile care denaturează rolul avocatului în sistemul de drept prin nedisocierea între prestarea de servicii de asistență juridică de către un avocat și pregătirea și săvârșirea de fapte ilicite nu sunt proprii întregului sistem judiciar, iar dialogul cu magistrații și alți profesioniști ai dreptului pentru clarificarea tuturor aspectelor privind exercițiul liber al profesiei de avocat nu trebuie suprimat.

Comisia Permanentă va continua dezbaterile asupra problemei vulnerabilităților în exercitarea profesiei de avocat și a riscurilor asociate activității de consultanță juridică astfel cum sunt reflectate și în motivarea deciziei în dosarul „Ferma Băneasa”, în baza consultării în interiorul corpului profesional.

Comisia Permanentă a UNBR